پروتکل کارآزمایی بالینی
مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۸/۱۶

اثربخشی شناخت درمانی مبتنی بر توجه آگاهی بر سرمایه‌های روان‌شناختی و حمایت اجتماعی ادراک‌شده نوجوانان مبتلا به اهمال‌کاری تحصیلی

چکیده پروتکل

هدف ازمطالعه
تعیین اثربخشی شناخت درمانی مبتنی بر توجه آگاهی بر سرمایه‌های روان‌شناختی و حمایت اجتماعی ادراک‌شده نوجوانان مبتلا به اهمال‌کاری تحصیلی
طراحی
یک کارآزمایی بالینی دارای گروه کنترل با گروه موازی و تصادفی‌شده بر روی ۳۰ نفر از دانش‌آموزان دوره اول متوسطه مبتلا به اهمال‌کاری تحصیلی، برای تصادفی‌سازی از روش تصادفی ساده استفاده شد.
نحوه و محل انجام مطالعه
این مطالعه در مدارس متوسطه‌ی اول شهر سمنان انجام می‌شود و شرکت‌کنندگان آن شامل دانش‌آموزان 12 تا 15 ساله دارای اهمال‌کاری تحصیلی هستند. دانش‌آموزان پس از غربالگری به‌صورت تصادفی به دو گروه تقسیم می‌شوند: گروه آزمایش که در جلسات شناخت‌درمانی مبتنی بر توجه‌آگاهی شرکت می‌کند و گروه کنترل که تنها از برنامه‌های آموزشی معمول مدرسه بهره‌مند می‌شود.
شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود
معیارهای ورود: دانش‌آموزان 12 تا 15 سال با نمره‌ی بالا در آزمون اهمال‌کاری تحصیلی، دارای رضایت‌نامه‌ی والدین، و توانایی حضور منظم در جلسات مداخله. معیارهای عدم ورود: داشتن اختلالات روان‌شناختی شدید نیازمند درمان تخصصی، سابقه دریافت درمان‌های مشابه طی ۶ ماه گذشته و وجود ناتوانی جسمی یا ذهنی مؤثر بر مشارکت.
گروه‌های مداخله
در این پژوهش، گروه آزمایش طی یک ماه در ۸ جلسه‌ی ۹۰ دقیقه‌ای شناخت‌درمانی مبتنی بر توجه‌آگاهی شرکت می‌کند. محتوای جلسات شامل آگاهی از لحظه‌ی اکنون، اصلاح افکار ناکارآمد، تقویت پذیرش و توانمندی‌های روان‌شناختی و بهبود حمایت اجتماعی است. گروه کنترل فقط برنامه‌های معمول مرکز را دریافت می‌کند و مداخله‌ای مرتبط دریافت نمی‌نماید.
متغیرهای پیامد اصلی
سرمایه‌های روان‌شناختی، حمایت اجتماعی ادراک‌شده

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی
نام اختصاری
اطلاعات ثبت در مرکز
شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: **IRCT20250223064824N1**
تاریخ تایید ثبت در مرکز: **2025-04-08, ۱۴۰۴/۰۱/۱۹**

زمان‌بندی ثبت: **prospective**

آخرین بروز رسانی: **2025-04-08, ۱۴۰۴/۰۱/۱۹**
تعداد بروز رسانی‌ها: **0**
تاریخ تایید ثبت در مرکز
2025-04-08, ۱۴۰۴/۰۱/۱۹

اطلاعات تماس ثبت کننده
نام
معصومه حسین پور
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان
کشور
جمهوری اسلامی ایران
تلفن
+98 23 3365 4040
آدرس ایمیل
maryamalizadehhh1993@gmail.com

وضعیت بیمار گیری
بیمار گیری تمام شده
منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار
2025-04-30, ۱۴۰۴/۰۲/۱۰
تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار
2025-05-31, ۱۴۰۴/۰۳/۱۰
تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ خاتمه کارآزمایی
خالی

عنوان علمی کارآزمایی
اثربخشی شناخت درمانی مبتنی بر توجه آگاهی بر سرمایه‌های روان‌شناختی و حمایت اجتماعی ادراک‌شده نوجوانان مبتلا به اهمال‌کاری تحصیلی

عنوان عمومی کارآزمایی
اثر شناخت درمانی مبتنی بر توجه آگاهی بر سرمایه‌های روان‌شناختی و

حمایت اجتماعی ادراک‌شده

هدف اصلی مطالعه

درمانی

شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه

شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

دانش‌آموزان با نمره بالا در آزمون اهمال‌کاری تحصیلی نوجوانان در سنین 12 تا 15 سال (دوره اول متوسطه) تمایل به شرکت داوطلبانه در پژوهش با رضایت‌نامه کتبی والدین توانایی شرکت در جلسات مداخله به‌طور منظم

شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

داشتن تشخیص رسمی اختلالات روان‌شناختی شدید (مانند اختلال دوقطبی، روان‌پریشی، یا افسردگی شدید) که نیازمند درمان تخصصی باشد. سابقه دریافت درمان‌های روان‌شناختی مشابه (شناخت‌درمانی یا مداخلات مبتنی بر ذهن‌آگاهی) طی 6 ماه گذشته. وجود ناتوانی جسمی یا ذهنی که مانع درک مطالب جلسات یا مشارکت فعال در فرایند مداخله شود. عدم دسترسی مداوم به مکان برگزاری جلسات یا ناتوانی در حضور منظم به دلیل شرایط خانوادگی یا آموزشی.

سن

از سن **12 ساله** تا سن **15 ساله**

جنسیت

هر دو

فاز مطالعه

مصداق ندارد

گروه‌های کور شده در مطالعه

اطلاعات موجود نیست

حجم نمونه کل

حجم نمونه پیش‌بینی شده: **30**

تصادفی سازی (نظر محقق)

اختصاص تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل

توصیف نحوه تصادفی سازی

در این پژوهش، تصادفی‌سازی به روش تصادفی‌سازی ساده و با واحد تصادفی‌سازی فردی انجام می‌شود. به این صورت که برای تقسیم شرکت‌کنندگان به دو گروه مداخله و کنترل، ۳۰ کارت تهیه می‌شود که روی ۱۵ عدد از آن‌ها حرف «م» (نماد گروه مداخله) و روی ۱۵ کارت دیگر حرف «ک» (نماد گروه کنترل) نوشته شده است. سپس هر یک از شرکت‌کنندگان به‌صورت تصادفی یک کارت از داخل جعبه‌ای که این کارت‌ها در آن قرار دارد، انتخاب می‌کنند. بر اساس حرف درج‌شده روی کارت، فرد به یکی از دو گروه تخصیص می‌یابد. این روش تضمین می‌کند که شانس قرار گرفتن در هر گروه برای تمام شرکت‌کنندگان برابر بوده و فرآیند تخصیص به‌طور عادلانه و بدون سوگیری صورت گیرد.

کور سازی (به نظر محقق)

کور نشده است

توصیف نحوه کور سازی

دارو نما

ندارد

اختصاص به گروه‌های مطالعه

موازی

سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین‌المللی

خالی

تاییدیه کمیته‌های اخلاق

1

کمیته اخلاق

نام کمیته اخلاق

کمیته اخلاق دانشگاه آزاد سمنان

آدرس خیابان

سمنان، شهرک دانشگاهی، دانشگاه آزاد اسلامی

شهر

سمنان

استان

سمنان

کد پستی

3513137111

تاریخ تایید

2025-01-27, ۱۴۰۳/۱۱/۰۸

کد کمیته اخلاق

IR.IAU.SEMNAN.REC.1403.108

بیماری‌های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح

--

کد ICD-10

توصیف کد ICD-10

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد

سرمایه‌های روان‌شناختی

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

قبل از شروع مداخله و پس از اتمام 8 جلسه مداخله.

نحوه اندازه‌گیری متغیر

پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی لوتانز و همکاران (2007)

2

شرح متغیر پیامد

حمایت اجتماعی ادراک‌شده

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

قبل از شروع مداخله و پس از اتمام 8 جلسه مداخله.

نحوه اندازه‌گیری متغیر

پرسشنامه چندبعدی حمایت اجتماعی ادراک‌شده زیمت و همکاران (۱۹۸۸)

متغیر پیامد ثانویه

خالی

گروه‌های مداخله

1

شرح مداخله

گروه مداخله: گروه آزمایش تحت مداخله‌ی شناخت‌درمانی مبتنی بر توجه‌آگاهی قرار می‌گیرد که طی ۸ جلسه‌ی ۹۰ دقیقه‌ای به‌صورت هفتگی برگزار می‌شود. این مداخله با هدف کاهش اهمال‌کاری تحصیلی، تقویت سرمایه‌های روان‌شناختی (شامل خودکارآمدی، امید، خوش‌بینی و تاب‌آوری) و افزایش ادراک از حمایت اجتماعی در نوجوانان طراحی شده است. در جلسات ابتدایی، شرکت‌کنندگان با مفاهیم پایه‌ای ذهن‌آگاهی، افکار خودکار و نقش آن‌ها در رفتارهای اجتنابی مانند اهمال‌کاری آشنا می‌شوند. سپس، تکنیک‌های تمرکز بر لحظه حال، پذیرش بدون قضاوت، و افزایش آگاهی نسبت به افکار و احساسات مزاحم آموزش داده می‌شود. در ادامه، با بهره‌گیری از روش‌های شناخت‌درمانی، به شناسایی و بازسازی افکار ناکارآمد،

باورهای محدودکننده تحصیلی و سوگیری‌های شناختی پرداخته می‌شود. تمرین‌هایی مانند مشاهده افکار بدون درگیری، خودگویی‌های مثبت، و تکنیک توقف فکر برای کاهش نشخوار ذهنی و ارتقاء خودکارآمدی به‌کار گرفته می‌شود. در جلسات میانی تا پایانی، توجه به منابع حمایت اجتماعی، شناسایی افراد حمایت‌گر و تقویت مهارت‌های ارتباطی برای بهره‌گیری از حمایت اطرافیان مورد تأکید قرار می‌گیرد. همچنین با استفاده از تمرین‌های ذهن‌آگاهی (نظیر اسکن بدن، تنفس آگاهانه و مشاهده افکار) تلاش می‌شود نوجوانان در مواجهه با فشارهای تحصیلی، واکنش‌های انعطاف‌پذیرتر و آگاهانه‌تری نشان دهند. در پایان، مرور مهارت‌های آموخته‌شده، ایجاد برنامه‌های عملی برای حفظ تمرین‌ها در زندگی روزمره و افزایش تعهد نسبت به تغییرات رفتاری صورت می‌گیرد تا اثربخشی مداخله در بلندمدت تثبیت شود.

طبقه بندی

درمانی - غیره

2

شرح مداخله

گروه کنترل: این گروه هیچ‌گونه مداخله‌ای دریافت نمی‌کند و صرفاً به‌عنوان معیاری برای مقایسه عمل می‌کند. شرکت‌کنندگان این گروه به فعالیت‌های معمول تحصیلی و حمایت‌هایی که به‌طور طبیعی از سوی مدرسه، خانواده یا مشاوران دریافت می‌کنند، ادامه می‌دهند. در طول مدت پژوهش، هیچ‌گونه مداخله درمانی مرتبط با شناخت‌درمانی مبتنی بر توجه‌آگاهی برای آن‌ها اجرا نمی‌شود. هدف از این رویکرد آن است که شرایط گروه کنترل بدون مداخله باقی بماند تا نتایج این گروه با گروهی که تحت مداخله شناخت‌درمانی مبتنی بر توجه‌آگاهی قرار گرفته‌اند، مقایسه شود. این روش امکان ارزیابی دقیق تأثیر مداخله بر سرمایه‌های روان‌شناختی و حمایت اجتماعی ادراک‌شده نوجوانان مبتلا به اهمال‌کاری تحصیلی را فراهم می‌کند.

طبقه بندی

درمانی - غیره

مراکز بیمار گیری

1

مرکز بیمار گیری

نام مرکز بیمار گیری

اداره آموزش و پرورش شهرستان سمنان

نام کامل فرد مسوول

مراد دوست‌محمدیان

آدرس خیابان

سمنان، شهرک مدیران، بلوار بسیج، پلاک 11

شهر

سمنان

استان

سمنان

کد پستی

3514799411

تلفن

+98 23 3332 4043

ایمیل

dostmohammadian.morad@gmail.com

آدرس صفحه وب

https://sem-semnan.medu.gov.ir/

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان

نام کامل فرد مسوول

محمد کریم سهرابی

آدرس خیابان

سمنان، شهرک دانشگاهی، دانشگاه آزاد اسلامی

شهر

سمنان

استان

سمنان

کد پستی

3513137111

تلفن

+98 23 3365 6180

ایمیل

karim_sohraby@yahoo.com

ردیف بودجه

کد بودجه

آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟

بلی

عنوان منبع مالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان

درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع

100

بخش عمومی یا خصوصی

عمومی

مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور

داخلی

طبقه بندی منابع اعتبار خارجی

خالی

کشور مبدا

طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار

دانشگاهی

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان

نام کامل فرد مسوول

معصومه حسین پور

موقعیت شغلی

دانشجو

آخرین مدرک تحصیلی

لیسانس

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

روانشناسی

آدرس خیابان

کیلومتر 5 جاده دامغان، شهرک دانشگاهی، دانشگاه آزاد اسلامی

شهر

سمنان

استان

سمنان

کد پستی

3513137111

تلفن

+98 23 3365 4040

ایمیل

maryamalizadehhh1993@gmail.com

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان
نام کامل فرد مسوول
مریم صالحیان
موقعیت شغلی
استادیار
آخرین مدرک تحصیلی
.Ph.D
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
سمنان، شهرک دانشگاهی، دانشگاه آزاد اسلامی
شهر
سمنان
استان
سمنان
کد پستی
3513137111
تلفن
+98 23 3365 4040
ایمیل
maryam.salehyan@gmail.com

فرد مسوول به‌روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان
نام کامل فرد مسوول
معصومه حسین پور
موقعیت شغلی
دانشجو
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
کیلومتر 5 جاده دامغان، شهرک دانشگاهی، دانشگاه آزاد اسلامی
شهر
سمنان
استان
سمنان
کد پستی
3513137111
تلفن
+98 23 3365 4040
ایمیل
maryamalizadehhh1993@gmail.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
پروتکل مطالعه
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
نقشه آنالیز آماری
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
فرم رضایتنامه آگاهانه
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
گزارش مطالعه بالینی
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
کدهای استفاده شده در آنالیز
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
عنوان و جزییات بیشتر در مورد داده/مستند
در این مطالعه، داده‌ها و مستندات مطابق با اصول اخلاقی و ملاحظات محرمانگی به اشتراک گذاشته خواهند شد. داده‌های فردی شرکت‌کنندگان تنها پس از حذف اطلاعات هویتی و به‌صورت داده‌های ناشناس قابل انتشار خواهند بود. داده‌های اصلی شامل نتایج مربوط به متغیرهای پژوهش به‌صورت مجموعه داده‌های ساختاریافته و بدون اطلاعات شخصی در اختیار پژوهشگران واجد شرایط قرار خواهد گرفت. علاوه بر داده‌های کمی، مستندات روش‌شناختی پژوهش از جمله پروتکل مطالعه، روش‌های جمع‌آوری داده‌ها، دستورالعمل‌های اجرای مداخله و ابزارهای مورد استفاده نیز به اشتراک گذاشته خواهند شد.
بازه زمانی امکان دسترسی به داده/مستند
دسترسی به داده‌ها و مستندات این پژوهش از یک ماه پس از انتشار نتایج نهایی امکان‌پذیر خواهد بود. این بازه زمانی به منظور اطمینان از تحلیل کامل داده‌ها و رعایت اصول اخلاقی در به اشتراک‌گذاری اطلاعات در نظر گرفته شده است.
کسانی که اجازه دارند به داده/مستند دسترسی پیدا کنند
داده‌ها و مستندات این پژوهش صرفاً برای پژوهشگران و متخصصان حوزه علمی مرتبط که در مؤسسات دانشگاهی، مراکز تحقیقاتی، و سازمان‌های علمی معتبر فعالیت دارند، در دسترس خواهد بود. درخواست‌های دسترسی از سوی محققان مستقل نیز در صورت ارائه طرح پژوهشی مرتبط و دریافت تأییدیه از کمیته اخلاق پژوهش قابل بررسی خواهد بود. دسترسی به داده‌ها برای افراد شاغل در صنعت تنها در صورت همکاری با مراکز دانشگاهی یا تحقیقاتی و رعایت اصول اخلاقی پژوهش امکان‌پذیر خواهد بود.
به چه منظور و تحت چه شرایطی داده/مستند قابل استفاده است
داده‌ها و مستندات این مطالعه صرفاً برای اهداف علمی و پژوهشی مرتبط با موضوع مطالعه قابل استفاده بوده و هرگونه استفاده تجاری یا تبلیغاتی ممنوع است. تحلیل‌های آماری و متاآنالیزها با رعایت اصول علمی و اخلاقی مجاز هستند. استفاده از داده‌ها باید به‌گونه‌ای باشد که هویت شرکت‌کنندگان قابل شناسایی نباشد. پژوهشگران متقاضی باید درخواست رسمی ارائه داده، تعهدنامه اخلاقی امضا کرده و تأییدیه کمیته اخلاق پژوهش را دریافت کنند. ارجاع به منبع اصلی الزامی بوده و اشتراک‌گذاری داده‌ها با اشخاص ثالث بدون مجوز رسمی ممنوع است.
برای دریافت داده/مستند به چه کسی یا کجا مراجعه شود
در صورت نیاز به داده ها با ایمیل maryamalizadehhh1993@gmail.com مکاتبه شود.
یک درخواست برای داده/مستند چه فرایندی را طی می‌کند
بعد از دریافت درخواست و بررسی آن توسط پژوهشگر اصلی، داده ها همراه با یک تعهدنامه مبنی بر عدم انتشار داده بدون نام پژوهشگر اصلی طی حداکثر یک هفته برای تقاضا کننده ارسال می شود.
سایر توضیحات